

ראשית, מזל טוב ליום הולדתך ה-83 שחל היום בראשון לינואר.

נפל בחלקי הכבוד לסכם את תולדות חיך ואנסה להישאר נאמנה לעובדות. נעזרתי בספר שכתבת (ואני מודה לרחל גינת על האיסוף והנתיבה וההוצאה לאור).

ישראל סיני ברייטברט (זקן רחב broad beard) נולד ביינז'אוב שבפולין בראשון בינואר 1926 באזור קלץ המשופע ביערות, למשפחה ציונית. אביו שלמה בייטברט היה במקצועו מומחה להערכת כמות הקורות שניתן לנסר מגזע עץ, אמו יטלה לבית גוזי הייתה עקרת בית, גבוהה וזקופה כמו נעה. אחותו פרנסין מבוגרת ממנו ב-6 שנים היתה תלמידה מצטיינת והוא תמיד קינא בה. פרנסין לא יכולה להיות עמנו היום עקב מחלות הגיל המתקדם, אך ילדיה אילן ומאיה ומשפחותיהם נמצאים פה.

ב-1930 הוזמנה המשפחה ע"י הדוד גוזי, אחי יטלה, לעבור לצרפת לעירה בשם רואן ליד ליאון, שם עסקו רוב בני המשפחה בעסקי הסריגה הממוכנת.

אבא לא זכר דברים טובים במיוחד מימי בית הספר ברואן. לדעתו אולי היו לו ליקויי למידה שלא אובחנו ותמיד חש כתלמיד לא יוצלח. מקום אהוב עליו היו הפעולות בתנועת הצופים היהודית ציונית ברואן. בהיותו בן 13 נשלח לבית ספר פנימייתי של תנועת הצופים במואסק והוא טען שמעבר זה שינה את חייו לטובה.

ב-1942 בזמן המלחמה גויס לארגון מחתרת של הצופים היהודים שעסק בהצלת יתומים מאירופה, מציאת מקומות מחבוא, גניבת קופונים למזון, הברחת נשק והנפקת תעודות מזויפות.

בשנת 1943 כשהרגיש שהגסטאפו נושף בעורפו, נשלח למקום מסתור בבי"ס חקלאי קתולי בריסאנס תחת תעודה מזויפת והשם הבדוי ז'אן ז'ק ברטייה. רק שני כמרים ידעו את זהותו האמיתית וכדי לחזק הזהות הבדויה הוא הצטיין בלימודי הדת הנוצרית.

בחורף 1944 חלה בדלקת פרקים קשה והכומר ויקטור קולמר הביא רופא יהודי כדי שלא ילשינו עליו. דלקת זו השפיעה לטווח הרחוק על ליבו שלא תפקד כשורה בשנים האחרונות.

במאי 44 הגסטאפו אסף את כל התלמידים ובדק תעודות. הגרמנים אמרו לו שתעודתו מזויפת אך באומץ ובחוצפה ענה כי ילכו לעיריה ויבדקו כדי להיווכח שהם טועים. בזכות תושייה זו הוא ניצל, ועמו גם הכמרים וכל בית הספר. לימים, לאחר שנכדיו כתבו את "בית אב", יצר קשר עם בית הספר הקתולי, היה שם אורח כבוד והשיג עבור שני הכמרים תעודת חסידי אומות עולם.

באותו חודש, במאי 44 משהו הלשין על הוריו המוסתרים והם נשלחו לאושוויץ שם ניספו.

בספטמבר 44, גויס להגנה והפעיל ביחד עם ז'ק גולן (חברו מילדות מרואן) תחנת אלחוט של הגדעונים בבנדול שבדרום צרפת.

ביוני 1946 - בעקבות ידיעה על חשיפת תחנת האלחוט, נשלח אבי לנמל מרסיי בכוונה שיעלה על אניית מעפילים המפליגה לארץ. במרסיי פגש חלק מהגרעין האנגלי של תנועת הבונים ועלה עמם על אניית המעפילים "יגור" שם שימש כאלחוטאי. שם גם פגש את אשתו לעתיד רחל. "יגור" הייתה האוניה הראשונה שמעפיליה נשלחו למחנה המעצר בקפריסין. למרות שאבי ידע רק צרפתית ואמי רק אנגלית, הם תקשרו במעט יידיש ופירווי עברית וקצת שפת ידיים, ועובדה, נוצר קשר שבזכותו אני עומדת כאן לפניכם.

ב 1947 עם השחרור מקפריסין הלך אבא עם הגרעין האנגלי להכשרה בקיבוץ כפר בלום. בראשון בפברואר קיבלו הורי שק, מילאן אותו בקש והוא שימש כמזרון באוהל המשפחתי שיצרו. כעבור חודש, הם קיבלו שקל אחד ממזכיר כפר בלום ונסעו לרב בקריות שמיסד את נישואיהם. אחר כך עבר הגרעין ליישוב עצמאי בחדרה שם התחיל אבא את פעילותו הציבורית וקיבל את תפקידו הראשון כמא"ל.

צילה ברייטברט (אני) נולדה במרץ 1949. אבא לא זכר כלום מאירוע מדהים זה היות וחלה בקדחת, הזה הזיות, ובסוף בדרך לבית החולים, מרוב חולשה נתקל בעץ. אחר כך היה מזכיר קיבוץ שמילא את תפקידו במקביל לפעולת סיקול האבנים בהתיישבות החדשה במנסורה.

בפברואר 1950 יצא לשליחות ראשונה מטעם הסוכנות לפריס. הוא חשש שייחשב לעריק הצבא הצרפתי ולכן שינה את שמו לאבידור, שם שהוא נושא עד היום. ביולי 1951 נולדה נעה. הוא לא נכח בלידה כי רחל חזרה ארצה ללדת. הוא ראה את נעה רק אחרי שנה וחצי. עודד נולד בטבריה ב 1953, עודד שלמה על שם אביו של אבי. ב 1955, כשהיה שוב מזכיר קיבוץ אומצה יהודית ע"י משפחתנו. יהודית הגיעה כתגבורת לכיתת אריה והיא לנו כבת ואחות. יהודית יצאה עם כל המשפחה לשליחות אליה נשלח אבי ללונדון מטעם תנועת הבונים ב'57. בשנת 1970 אימצו הורי גם את גרמי (ירמיהו הגדול) שבא כנער בן 15 והתמחה בצאן. כשחזר ישראל לקיבוץ ב 1960 הוא חזר לענף הצאן, ענף שבו עבד בין תפקיד לתפקיד.

התפקיד המועדף עליו היה כמזכ"ל איחוד הבונים העולמי החל מ 1966 שם הרגיש כמגשים הרעיון הציוני. הוא היה מזכיר קיבוץ 3 פעמים, יצא לשתי שליחויות ארוכות בחו"ל ועוד הרבה שליחויות קצרות, שעל חלקן חל עדיין חוק הסודיות.

לתקופה קצרה הוא היה מזכ"ל הנוער העובד ושימש כמנהל מחלקת חו"ל בתק"ם.

היה לו קשר טוב עם שועי עולם: מיטראן, פרס, גולדה, רבין, אנשי הסוכנות ומשרד הקליטה ועוד, וכן קשר עבודה טוב עם המכון האפרו-אסיאתי שגם דרכו יצא למשימות בעולם.

תפקידו האחרון היה מנהל מחלקת הקליטה במועצה האזורית גליל עליון, פיתח את נושא בית ראשון במולדת, פרויקט נעל"ה, קורסים לרופאים ואחיות, תוך שיתוף פעולה מלא עם גרשון קסטל מיפתח שהחליף אותו בפרישתו.

אבא, ברצוני לזכור אותך בעשייה, בלהיטות בדבקות במטרה, באמונה בציונות ובעם היהודי, בעוצמה, בכריזמה, בחוש ההומור שלא נטש אותך עד הרגע האחרון, ובהערצה ובכבוד של אנשים אליך. כל אלה שהפכו אותי ואת אחיי למי שאנחנו ונתנו השראה למי שנתקל בך מתישהו בדרך.

שתנוח בשלום, צילה